

BMP Reuzenhoekse Kreek Zaamslag

2012

Hans Molenaar
VWG De Steltkluut
September 2012

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
Luchtfoto van het gebied.....	3
Algemene Informatie.....	4
Gebiedsbeschrijving.....	5
Gebiedsindeling.....	6
Info over de telronden.....	7
Territoria kaarten.....	7
Bergeend.....	8
Blauwborst.....	9
Bosrietzanger.....	10
Bruine Kiekendief.....	11
Ekster.....	12
Fazant.....	13
Gaai.....	14
Gele Kwikstaart.....	15
Grasmus.....	16
Graspieper.....	17
Grauwe Gans.....	18
Groene Specht.....	19
Groenling.....	20
Grote Bonte Specht.....	21
Heggenmus.....	22
Holenduif.....	23
Houtduif.....	24
Huismus.....	25
Kauw.....	26
Kleine Karekiet.....	27
Koolmees.....	28
Meerkoet.....	29
Merel.....	30
Pimpelmees.....	31
Rietgors.....	32
Rietzanger.....	33
Spreeuw.....	34
Tijftjaf.....	35
Turkse Tortel.....	36
Veldleeuwerik.....	37
Vink.....	38
Waterhoen.....	39
Waterral.....	40
Wilde Eend.....	41
Winterkoning.....	42
Witte Kwikstaart.....	43
Zwarte Kraai.....	44
Zwartkop.....	45
Samenvatting waarnemingen met aantal territoria.....	46
Samenvatting waarnemingen zonder territoria.....	47
Conclusie.....	48
Bijzonderheden.....	49
Aanbevelingen.....	50

Luchtfoto van het gebied

Algemene Informatie.

Naam gebied	Reuzenhoekse Kreek (Zaamslag)
Jaargang BMP	Nr 2 (2012)
Telmethode	Broedvogel Monitoring Project – SOVON
Aantal telronden	7
Deelnemers	Hans Molenaar
Foto's	Hans Molenaar
Auteur	Hans Molenaar

Vogels kijken is prachtig en broedvogels tellen heeft een geheel eigen charme waaraan velen maar al te graag toegeven. Maar het is ook een buitengewoon nuttige tijdsbesteding, zeker wanneer de inspanningen van tellers worden gebundeld. (bron : Sovon Broedvogelonderzoek)

Dit is het tweede Broedvogel Monitoring Rapport (BMP) opgemaakt voor het gebied bekend als zijnde Reuzenhoekse Kreek gelegen te Zaamslag, in de gemeente Terneuzen. Het gebied wat wordt geïnventariseerd is ongeveer 18 ha groot.

De gegevens van dit jaar, net als in 2011, zijn verwerkt met de Sovon applicatie auto-clustering. Dit betekent dat dezelfde methodiek gebruikt is voor het bepalen van territoria. Wel met de opmerking dat de applicatie onderhevig aan verbeteringen om tot betere berekeningen te komen.

Gebiedsbeschrijving

De Reuzenhoekse Kreek is gelegen in de Grootte Huissenspolder welke is ingedijkt in 1695. Het gebied bestaat voor het grootste gedeelte uit rietvelden. Het gebied van Staatsbosbeheer is geheel een rietveld. Daarnaast is er nog een groot gedeelte droog- en natgrasland. Het natte grasland heeft kleine "afwateringkanaaltjes", waarvan het water afloopt naar de watergangen aan beide zijden van het gebied. Aan de oostkant is er nog een stukje weiland waar een drinkpoel aanwezig is en waar enkele stuks vee hun genoegens lijken te vinden. Hier staat ook een dubbele rij populieren. Zie voor een goed overzicht naar de luchtfoto aan het begin van dit rapport.

Blauwborst (30 april 2012)

Gebiedsindeling

Het gebied is onder te verdelen in 3 delen.

- Gebied A : eigendom van Staatsbosbeheer
- Gebied B : eigendom van familie M. Dekker, Zaamslag
- Gebied C : eigendom van familie L. Guiljam, Sluiskil

Alle drie eigenaars hebben toestemming geven om met het BMP project te starten.

Info over de telronden

Overzicht van de gehouden telronden. Alle telronden hadden hun aanvang bij zonsopgang.

Alle telronden worden volgens een vast patroon gelopen. Looproute is aangegeven in het rood op de kaart bij het hoofdstuk Gebiedsindeling waarbij merkteken X het start- en eindpunt is.

#	Datum	Begintijd	Eindtijd	Weer	Temperatuur	Wind
1	20-03-2012	06:45	08:35	Helder	4-6 graden	Geen
2	03-04-2012	07:20	09:35	Grondmist	6-9 graden	NW-2
3	17-04-2012	06:50	08:35	Licht bewolkt	3-5 graden	ZW-2
4	30-04-2012	06:30	08:15	Helder	10-13 graden	ZW-2
5	13-05-2012	06:20	08:05	Helder	7-8 graden	ZW2-3
6	28-05-2012	06:25	08:05	Helder	18 graden	Geen
7	14-06-2012	06:05	07:45	Helder	10-16 graden	NW-2

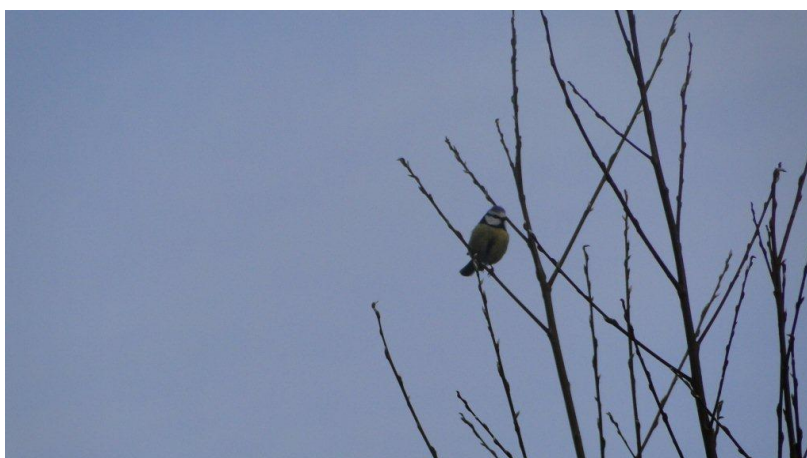
Territoria kaarten

Hieronder zullen de territorium kaarten worden getoond. Deze kaarten zijn een resultaat van het invoeren van de waarnemingen per telronde. Nadat alle data (waarnemingen) was ingevoerd heeft het SOVON programma een optie (autoclustering) om met verschillende interne variabelen het aantal territoria per soort vast te stellen en deze in kaart te brengen.

Het jaar 2011 was het eerste jaar dat deze optie van autoclustering beschikbaar was voor de vrijwilligers, voorgaande jaren moest dit allemaal handmatig uitgerekend worden wat een tijdrovende bezigheid was. Vermeldenswaardig is dat het Sovon programma al meerdere updates heeft meegemaakt om tekortkomingen / aanvulling in het berekenen van de territorium door te voeren.

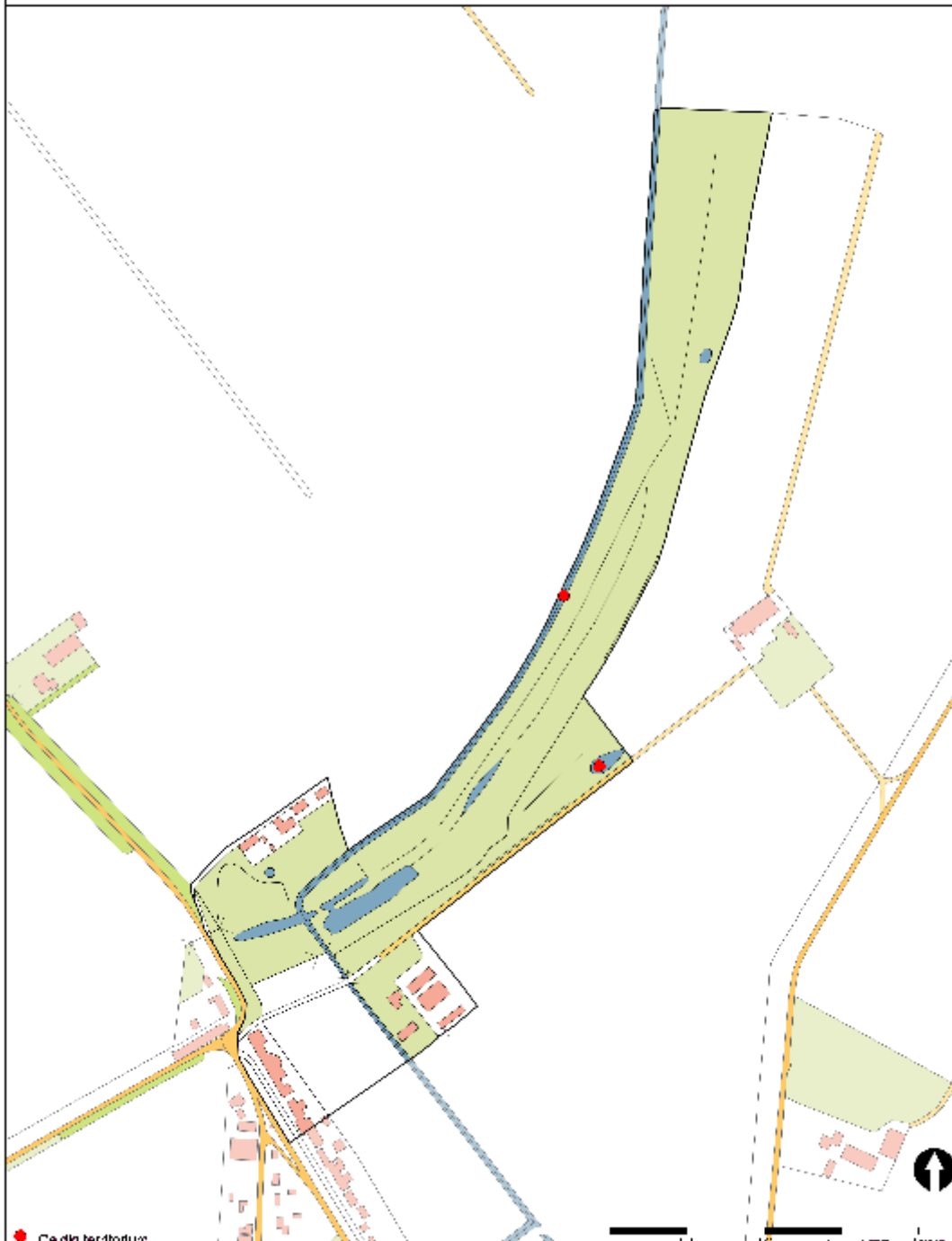
Note: het aantal territoria geeft alleen maar aan waar mogelijk een broedgeval is geweest, maar zegt niet altijd of deze succesvol is geweest.

Pimpelmees (3 april 2012)

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2012

Bergeend 2 territoria

geldige waarnemingen				nomb bezoeken			minimaal binnen		tussle-		
adult	pair	territorial	nest	migrant	1	2	3	seizoen	datumg.	datumgrens	afstand
.	X	X	X					2	1	30-4 t/m 15-7	2500

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2012

Blauwborst 6 territoria

Pagina 10

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2012

Bosrietzanger 5 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2012

Bruine Kiekendief 1 territorium

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2012

Ekster 2 territoria

Pagina 11

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2012

Fazant 5 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2012

Gaai 1 territorium

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2012

Gele Kwikstaart 2 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2012

Grasmus 2 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2012

Graspieper 4 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2012

Grauwe Gans 1 territorium

Pagina 17

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2012

Groene Specht 1 territorium

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2012

Groenling 1 territorium

Pagina 11

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2012

Grote Bonte Specht 1 territorium

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2012

Heggenmus 2 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2012

Holenduif 3 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2012

Houtduif 10 territoria

Pagina 11

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2012

Huismus 2 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2012

Kauw 1 territorium

Pagina 11

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2012

Kleine Karekiet 14 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2012

Koolmees 5 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2012

Meerkoet 2 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2012

Merel 6 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2012

Pimpelmees 5 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2012

Rietgors 9 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2012

Rietzanger 9 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2012

Spreeuw 9 territoria

Pagina 11

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2012

Tjiftjaf 3 territoria

Pagina 11

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2012

Turkse Tortel 1 territorium

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2012

Veldleeuwerik 1 territorium

Pagina 11

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2012

Vink 4 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2012

Waterhoen 2 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2012

Waterral 2 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2012

Wilde Eend 7 territoria

Pagina 11

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2012

Winterkoning 4 territoria

Pagina 11

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2012

Witte Kwikstaart 2 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2012

Zwarte Kraai 2 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2012

Zwartkop 2 territoria

Pagina 11

Samenvatting waarnemingen met aantal territoria

Vogels welke in de kleur rood staan vermeld staan op de RODE LIJST (Rode Lijsten laten zien welke soorten in Nederland zijn verdwenen en/of welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn).

	2011	2012	2013	2014	2015
Bergeend	1	2			
Blauwborst	7	6			
Bosrietzanger	5	5			
Bruine Kiekendief	2	2 #			
Buizerd	1	-			
Ekster	3	2			
Fazant	4	5			
Gaai	-	1			
Gele Kwikstaart	-	2			
Grasmus	2	2			
Graspieper	3	4			
Grauwe Gans	3	1			
Groene Specht	2	1			
Groenling	2	1			
Grote Bonte Specht	1	1			
Heggenmus	1	2			
Holenduif	1	3			
Houtduif	13	10			
Huismus	-	2			
Kauw	1	1			
Kleine Karekiet	20	14			
Koekoek	1	-			
Koolmees	6	5			
Meerkoet	3	2			
Merel	11	6			
Pimpelmees	3	5			
Rietgors	11	9			
Rietzanger	18	9			
Roodborsttapuit	2	-			
Spreeuw	5	9			
Staartmees	4	-			
Tjiftjaf	5	3			
Turkse Tortel	2	1			
Veldleeuwerik	1	1			
Vink	5	4			
Waterhoen	2	2			
Waterral	1	2			
Wilde Eend	10	7			
Winterkoning	6	4			
Witte Kwikstaart	-	2			
Zanglijster	1	-			
Zwarte Kraai	3	2			
Zwartkop	2	2			
Totalen	174	142			

Sovon programma meld aan de hand van ingevulde gegevens 1 territorium, maar intensief/specifiek veldonderzoek heeft twee nesten met broedende Bruine Kiekendief opgeleverd.

Samenvatting waarnemingen zonder territoria

Hieronder een samenvatting van waarnemingen van vogels in en rond het BMP gebied waarvan geen territoria is vastgesteld, dan wel dat deze vogels zich buiten de grenzen van het gebied bevonden. Vogels welke in de kleur rood staan vermeld staan op de RODE LIJST (Rode Lijsten laten zien welke soorten in Nederland zijn verdwenen en/of welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn).

	2011	2012	2013	2014	2015
Aalscholver	-	X			
Blauwe Reiger	X	X			
Boerenzwaluw	X	X			
Buizerd	-	X			
Gaai (Vlaamse)	X	*1			
Groenpootruiter	X	-			
Grote Lijster	X	X			
Grutto	X	X			
Huismus	X	*1			
Huiszwaluw	X	X			
Kievit	X	X			
Kokmeeuw	X	X			
Kuifeend	-	X			
Oeverloper	X				
Paapje	X				
Roodborst	-	X			
Scholekster	X	X			
Tapuit	X	X			
Torenvalk	-	X			
Tureluur	-	X			
Watersnip	X	X			
Witte Kwikstaart	X	*1			
Witgat	-	X			
Wulp	X				
Zanglijster	-	X			
Zilvermeeuw	X	X			

*1 - Hebben nu een territorium binnen het gebied.

Conclusie

Vanaf de eerste ronde was het gevoel aanwezig dat er minder vogels gespot werden. Dit kan deels veroorzaakt zijn door het mindere voorjaar en/of de latere vogeltrek t.o.v. vorig jaar. Uit de uiteindelijke cijfers blijkt dat t.o.v. vorig jaar het aantal territorium is afgenomen van 174 naar 141.

Wat zeker ook heeft bijgedragen aan verminderde en/of verschuiving van het aantal vogels is de kap van de meidoornstruiken aan de oostkant van het gebied. Deze meidoorn was toch een vlucht- en broedplaats van diverse vogels. De struiken zijn met de grond gelijk gemaakt wat zo wie zo al een aantasting is van het historische aanzicht van het gebied. Dit is jammer en hopelijk zullen deze meidoornstruiken toch weer kans zien om terug te komen.

Uit het totale overzicht blijkt dat er toch wat verschuivingen hebben plaats gevonden. Er zijn 4 nieuwe soorten (Gaai, Witte- en Gele Kwikstaart en Huismus) waargenomen maar ook dat 5 soorten (Buizerd, Koekoek, Roodborsttapuit, Staartmees en Zanglijster) niet meer zijn waargenomen. Opvallend hierin is dat de Buizerd en de Koekoek in het territoriumoverzicht dit jaar ontbreken. Dat de Roodborsttapuit niet meer is waargenomen komt omdat zijn oude territorium dit jaar was verstoord en voorbestemd was als opslag van puin, groenafval e.d. De Roodborsttapuit heeft blijkbaar geen kans gezien om een nieuwe territorium te bezetten.

Een andere opvallend gegeven is de verminderde aantallen rietvogels. Rietzanger (van 18 naar 9) en Klein Karekiet (van 20 naar 14). Eigen ervaring en ervaring van andere tellers uit andere BMP gebieden binnen Zeeuws-Vlaanderen geven eenzelfde beeld.

Al met al zijn er 38 broedvogels vastgesteld, waarvan er 5 op de rode lijst voorkomen. Van de 19 soorten waarvan geen territorium kon worden vastgesteld staan er ook 5 vogels op de rode lijst.

Grutto (30 april 2012)

Bijzonderheden

Dat waarneming voor specifieke soorten nog altijd een moeilijke zaak kan zijn blijkt wel uit de observatie van de Bruine Kiekendief. Uit de vele waarneming, opgemaakt tijdens de BMP rondes, heeft het programma de conclusie getrokken dat er maar een geldig territorium is. Maar, uit meer specifieke controles, waarbij echt naar nestbouw/nestjongen is gezocht is gebleken dat er dit jaar twee succesvolle nesten zijn gemaakt waaruit elk 3 jongen zijn groot gebracht en uitgevlogen.

De jongen van beide nesten zijn door Henk Castelijns voorzien van een (vleugelmerken) wingtags (zie tabel).

Sinds het voorjaar 2011 is gestart met een onderzoek over broedsucces / uitvliegsucces, broedhabitat en interacties en plaatstrouw (gebied en habitattypen) van de Bruine Kiekendief. Onderzoekers hopen via het aanbrengen van de wingtags hier meer informatie over te krijgen.

Gegevens van het ringwerk van nest 1:

Ringnr	M/V	Vleugellengte	Gewicht	Klauwlengte	Wingtag Links		Wingtag Rechts	
5440859	M	217	548	73	0nW	Zwarte "0" op wit label	8nF	Zwarte "8" op paars label
5440860	M	195	504	72	0nW	Zwarte "0" op wit label	8nB	Zwarte "8" op blauw label
5440861	M	213	524	73	0nW	Zwarte "0" op wit label	8wR	Witte "8" op rood label

Gegevens van het ringwerk van nest 2:

Ringnr	M/V	Vleugellengte	Gewicht	Klauwlengte	Wingtag Links		Wingtag Rechts	
5440885	M	276	622	71	TnB	Zwarte "▼" op wit label	HnJ	Zwarte "--" op geel label
5440886	M	231	586	68	HnB	Zwarte "--" op wit label	PnJ	Zwarte "●" op geel label
615047	M	286	806	79	VnB	Zwarte "!" op wit label	HnJ	Zwarte "--" op geel label

Bruine Kiekendief, man (14 mei 2012)

Aanbevelingen

Zoals eerder vermeld is het jammer dat de meidoornstruiken aan de oostkant zijn gekapt. Mochten deze weer terug uitschieten / opgroeien is het zeer wenselijk om deze niet meer te kappen.

In het algemeen is het wenselijk om voorzichtig om te gaan met struikopslag omdat deze passen in het natuurlijke karakter van het gebied en ook als broed- en vluchtplaats kunnen dienen voor de vogels.

Opgemaakt door Hans Molenaar
September 2012.

Mijn vrienden

